11. sınıf

ORTAÖĞRETİM

PEYGAMBERİMİZİN HAYATI

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ | 100 EĞİTİMİN YÜZYILI

1. ÜNİTE
PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDA ÖNEMLİ BİR ŞEHİR: MEDİNE

İÇİNDEKİLER

1.1. HİCAZ'IN ÖNEMLİ ŞEHİRLERİNDEN YESRİB

1.2. YESRİB'DEN MEDİNE'YE

1.3. İSLAM DEVLETİ'NİN MERKEZİ

1.4. TOPLUMUN DİĞER KESİMLERİYLE İLİŞKİLER

1.1. HİCAZ'IN ÖNEMLİ ŞEHİRLERİNDEN YESRİB

YESRİB

COĞRAFİ YAPI

Medine'nin bilinen en eski adı Yesrib'dir.

SOSYAL YAPI

Adını, bölgeye ilk yerleşenlerden olduğu rivayet edilen Yesrib bin Vail'den almıştır.

DİNÎ HAYAT

Bölgeye ilk yerleşen topluluklardan birinin Amalikalılar olduğu rivayet edilir.

EKONOMİK HAYAT

Çeşitli dönemlerde bölgeye yerleşen Yahudi toplulukları da Yesrib'de yaşamıştır.

YAHUDİLER İÇİN YESRİB

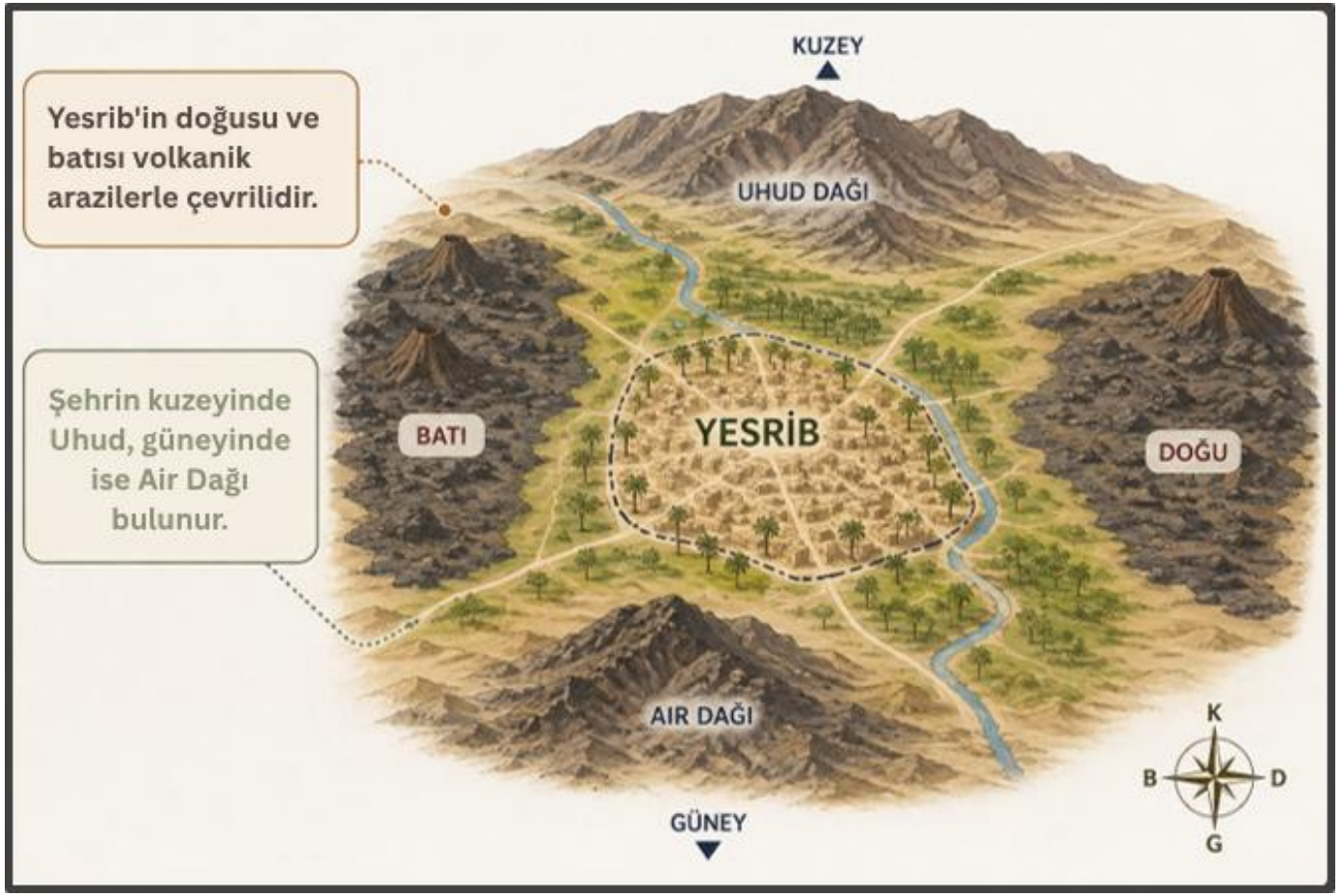
Verimli toprakları ve su kaynaklarıyla yerleşime elverişli bir bölge olmuştur.

Bölgede yaşayan Yahudilerin peygamber beklentisi, Yesrib'deki dinî hayatı etkileyen unsurlardan biri olmuştur.

Yahudiler korunaklı yapılar inşa etmiş; tarım, ticaret ve çeşitli zanaatlarla uğraşmışlardır.

Ekonomik güç kazanan Yahudi kabileleri, şehrin siyasi ve sosyal hayatında etkili olmuştur.

- Su kaynakları ve verimli topraklar, Yesrib'i Hicaz'ın önemli yerleşim merkezlerinden biri hâline getirmiştir.
- Şam-Cezire ticaret yolu üzerinde bulunması, Yesrib'in ekonomik önemini artırmıştır.

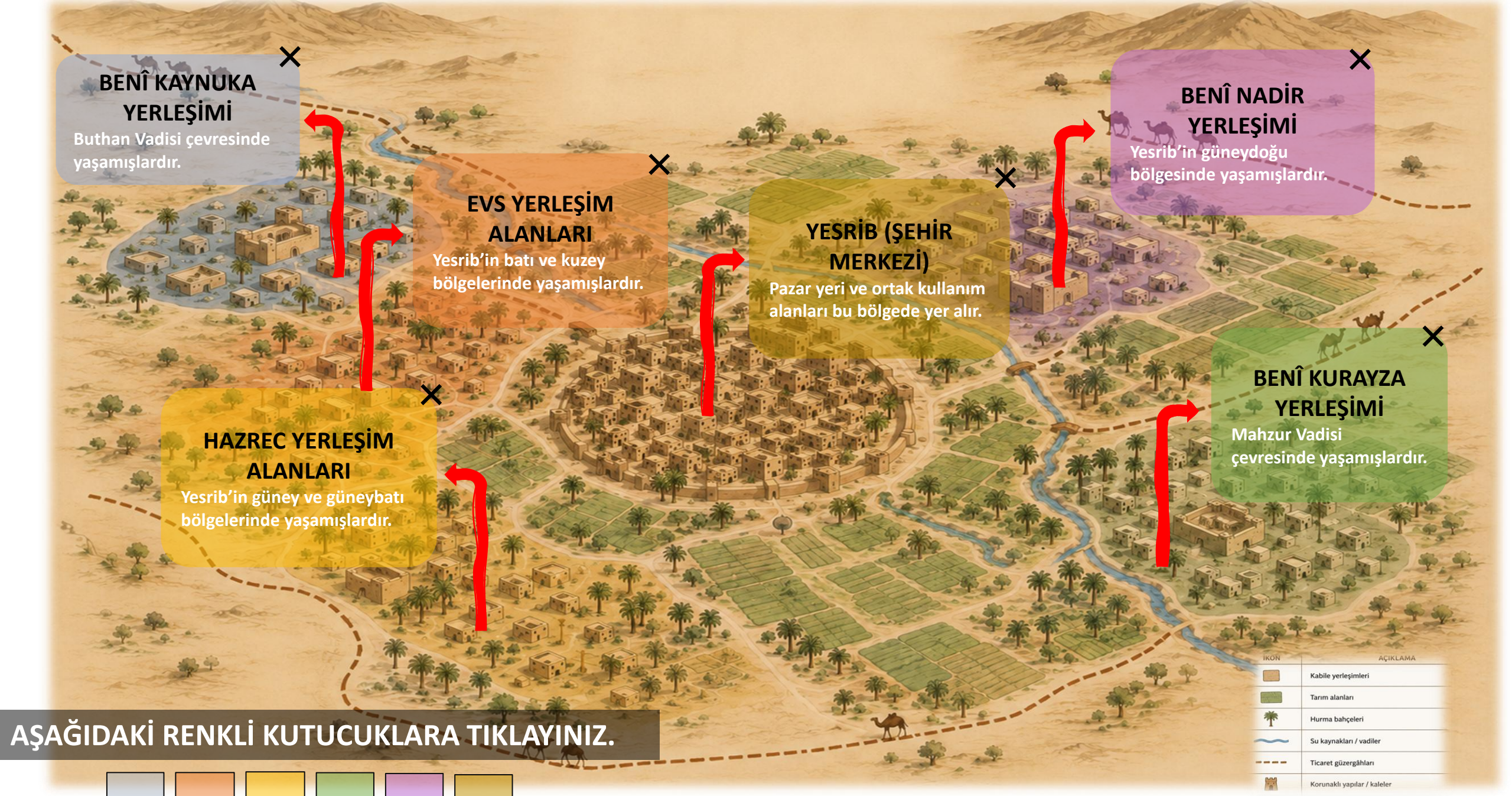
EVS VE HAZREC KABİLELERİ

- Yemen'deki siyasi, ekonomik ve doğal sorunların ardından Yesrib'e yerleşmiştir.
- Başlangıçta Yahudi kabilelerinin etkisinde kalmış, zamanla güçlenerek şehir yönetiminde söz sahibi olmuştur.
- Aralarındaki rekabet ve ittifaklar nedeniyle uzun süren çatışmalar yaşamıştır.
- Buâs Savaşı'nın ardından barış arayışına yönelmeleri İslam'ın kabulüne uygun bir ortam oluşturmuştur.

- Yesrib'de putperestler, Yahudiler ve az sayıda hanif bir arada yaşamıştır.
- Evs ve Hazrec kabilelerinin büyük bölümü putperesttir.
- Bu kabileler, putlar arasında özellikle Menat'a saygı göstermiş, hac döneminde onun adına kurbanlar sunmuştur.
- Hanifler, putperestliği reddederek Hz. İbrahim'in (as) tebliğ ettiği tevhit inancını benimsemiştir.
- Yalnızca Allah'a (cc) iman etmiş ve O'na ortak koşmamıştır.

"İbrahim, ne Yahudi idi, ne de Hristiyan. Fakat o, Hanif (Allah'ı bir tanıyan, hakka yönelen) bir müslümandı. Allah'a ortak koşanlardan da değildi."

(Al-i İmran suresi 67. ayet)

AŞAĞIDAKİ RENKLİ KUTUCUKLARA TIKLAYINIZ.

- Yahudilerin varlığı, Yesrib halkının ilahi din, vahiy ve peygamberlik kavramlarını tanımasına katkıda bulunmuştur.
- Bu kavramlara aşinalık, bazı Yesriblilerin Hz. Muhammed'in (sav) davetini anlamasını kolaylaştırmıştır.
- Yesrib'in sosyal yapısı soy ve kabile bağlarına dayanmıştır.
- Yahudi kabileleri, tarım alanlarına ve ticaret yollarına yakın bölgelerde yaşamıştır.
- Arap kabileleri de Yahudi yerleşimlerinin çevresinde kendi yerleşim alanlarını kurmuştur.
- Kabilelerin bağımsız hareket etmesi, şehirde ortak bir siyasi otoritenin oluşmasını engellemiştir.

Asabiyet: Cahiliye Dönemi'nde, aynı soydan gelen akrabaların oluşturduğu topluluğa "asabe", bu topluluğun üyelerini birbirine bağlayan dayanışma ve birlik anlayışına ise asabiyet denir.

- Asabiyet anlayışı, Yesrib'deki kabile çatışmalarını derinleştirmiştir.
- Evs kabilesi, Nadiroğulları ve Kureyzaoğullarıyla ittifak kurmuştur.
- Hazrec kabilesi ise Kaynukaoğullarıyla birlikte hareket etmiştir.
- Bu ittifaklar siyasi birliği zayıflatmış ve şehirde güvenlik sorunlarına yol açmıştır.

Köleler

Köleler, toplumun en alt tabakasında yer almış; hizmet, tarım, ticaret, savaş gibi alanlarda kullanılmıştır.

Mevali

Mevali, azat edilmiş köleler ile kabileye sonradan katılan kişilerden oluşmuştur.

Hürler

Hürler, kabile içinde en güçlü ve ayrıcalıklı kesimi oluşturmuştur.

❖ Sosyal sınıflar arasındaki farklılıklar, toplumdaki eşitsizliği artırmıştır.

- Hurma yetiştiriciliği, Yesrib'in başlıca geçim kaynaklarından biri olmuştur.
- Şehir halkı tarımın yanında ticaret ve hayvancılıkla da uğraşmıştır.
- Kaynukaoğulları, kendi pazarlarında ticaret ve kuyumculuk faaliyetleri yürütmüştür.
- Yahudi kabileleri arasında silah üretimi ve çeşitli el sanatlarıyla uğraşanlar da olmuştur.

YESRİB

COĞRAFİ YAPI

- Zengin su kaynakları
- Verimli topraklar

SOSYAL YAPI

- Yerleşik hayat
- Kabilecilik
- Toplumsal sınıflar

DİNÎ HAYAT

- Putperestlik
- Yahudilik
- Haniflik

EKONOMİK HAYAT

- Tarım
- El sanatları
- Kuyumculuk
- Ticaret

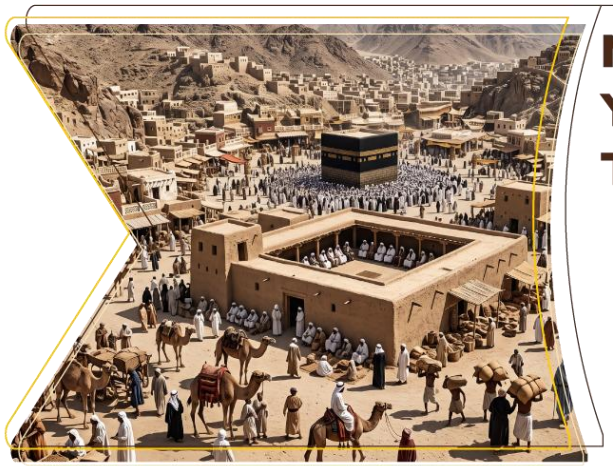

- Hicaz'da dağlarla çevrili bir vadide kurulmuştur.
- İbrahim suresi 37. ayetinde "ekin bitmeyen bir vadi" olarak nitelendirilmiş; sıcak ve kurak bir iklime sahiptir.
- Kâbe'nin burada bulunması ve ticaret yolları üzerindeki konumu sayesinde önemli bir dinî ve ekonomik merkez hâline gelmiştir.

- Cahiliye Dönemi'nin etkisiyle bazı aileler kız çocuklarını değersiz görmüştür.
- Kur'an-ı Kerim, bu haksız ve insanlık dışı anlayışı şöyle eleştirmiştir:

"Onlardan birine bir kız müjdelendiğinde, öfkelenerek yüzü mosmor kesilir. (Aklınca) verilen müjdenin kötülüğünden dolayı halktan gizlenir. Böyle bir alçaltıcı duruma rağmen onu yanında mı tutsun yoksa toprağa mı gömsün! Görün işte, ne kötü yargıda bulunuyorlar!"

(Nahl suresi 58-59. ayetler)

MEKKE'DE YÖNETİM VE TOPLUM

YÖNETİM

- Mekke, sırasıyla Amalika, Cürhüm, Huzaa ve Kureyş'in hâkimiyetine girmiştir.
- Kusay bin Kilab, Mekke'nin yönetimini düzenlemiştir.
- Darünnedve, önemli kararların alındığı merkez olmuştur.

KABİLE REKABETİ

- Mekke'de kabileler, nüfus ve ekonomik güç için rekabet etmiştir.
- Kabileler arasındaki rekabet, siyasi otoriteyi zayıflatmıştır.
- Rekabet, toplumsal eşitsizliği arttırmıştır.

ASABİYET

- Kabile bağlılığını ve dayanışmasını güçlendirmiştir.
- Kişilerin kendi kabilesini koşulsuz savunmasına yol açmıştır.
- Kabile bağlılığı, toplumsal ayrışmayı arttırmıştır.

MEKKE

COĞRAFİ YAPI

- Stratejik konum
- Verimsiz araziler
- Kurak iklim koşulları
- Dağlık araziler

SOSYAL YAPI

- Yerleşik hayat
- Kabilecilik
- Toplumsal sınıflar

DİNÎ HAYAT

- Putperestlik
- Haniflik
- Hristiyanlık

EKONOMİK HAYAT

- Ticaret

Taif

- Taif, Mekke'nin yaklaşık 90 km güneydoğusunda, yüksek bir bölgede yer alır.
- Önemli ticaret yollarının kesiştiği bir konumdadır.
- Zengin su kaynakları, verimli toprakları ve serin iklimiyle Hicaz'ın önemli şehirlerinden biridir.

Yazıları ilk kutudaki gibi değiştir.

Serin iklimi nedeniyle Taif, Kureyş'in varlıklı aileleri tarafından sayfiye olarak kullanılmıştır.

- Tarımsal üretim ve ticaret, Taif'in ekonomik bakımdan gelişmesini sağlamıştır.
- Taif ile Mekke arasında ticari ilişkilerin yanı sıra siyasi ve dinî rekabet de yaşanmıştır.
- Bazı varlıklı Taifliler faiz karşılığında borç vermiştir.
- Şehirdeki ekonomik canlılık, farklı toplulukların Taif'e yerleşmesine zemin hazırlamıştır.

- Taif nüfusunun çoğunluğunu Sakif kabilesi oluşturmuştur.
- Sakiflilerle Kureyşliler arasında akrabalık bulunmasına rağmen ticari, siyasi ve dinî rekabet yaşanmıştır.
- Şehirde putperestlerin yanı sıra az sayıda Yahudi, Hristiyan ve hanif yaşamıştır.

Beytürrabbe: Taif'te Lat putu için yapılmış, üzeri örtülü ve ziyaret edilen kutsal bir mabettir.

- Sakifliler, Beytürrabbe'yi dinî bir merkez hâline getirmiştir.
- Taif'te ekonomik refah; kültür, edebiyat ve tıp alanlarında önemli kişilerin yetişmesine zemin hazırlamıştır.

TAİF'TE İNANÇ

Yaygın inanç putperestlik olmuş; az sayıda Yahudi, Hristiyan ve hanif de yaşamıştır.

Putperestliğe dayalı ekonomik çıkarlar, Taiflilerin İslam'a karşı çıkmalarında etkili olmuştur.

Cahiliye kültürünün güçlü etkisi, Taiflilerin İslam'ı kabul etmesini geciktirmiştir.

TAİF

COĞRAFİ YAPI

- Zengin su kaynakları
- Verimli topraklar
- Serin iklim koşulları
- Dağlık araziler

SOSYAL YAPI

- Yerleşik hayat
- Kabilecilik
- Toplumsal sınıflar

DİNÎ HAYAT

- Putperestlik
- Yahudilik
- Haniflik
- Hristiyanlık

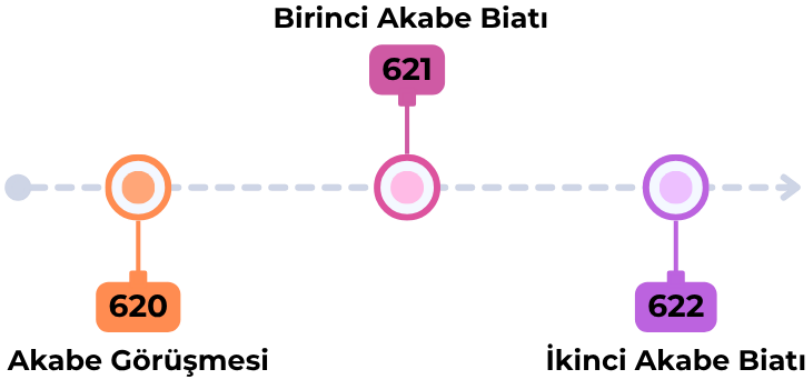
EKONOMİK HAYAT

- Tarım
- Hayvancılık
- Deri işlemeciliği
- Ticaret

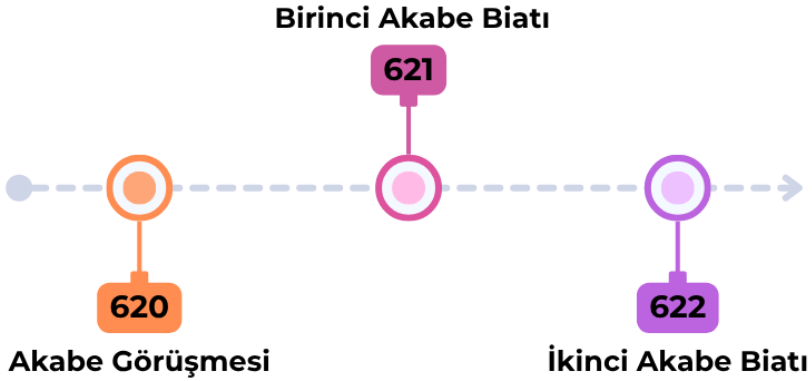

Göz
im
a+b

1.2. YESRİB'DEN MEDİNE'YE

Akabe Biatları

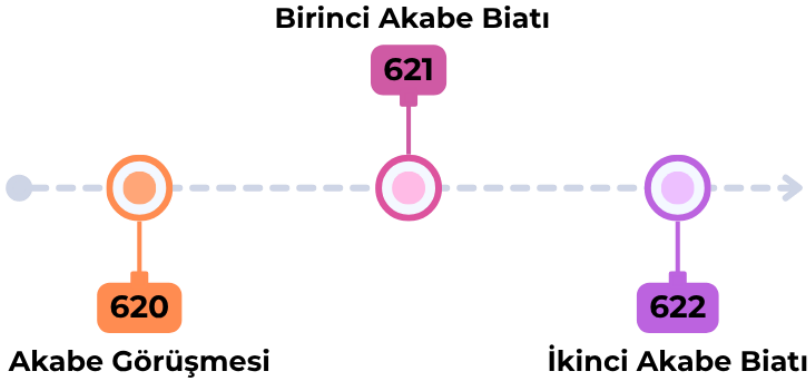
- Mekke'de baskıların artması üzerine Hz. Peygamber, İslam'ı tebliğ edebileceği yeni bir çevre aramıştır.
- Hz. Peygamber 620 yılında Akabe'de altı Hazrecliyle görüşerek onları İslam'a davet etmiştir.
- Bu kişilerin İslam'ı kabul etmesi, Akabe Biatlarına giden süreci başlatmıştır.

- İlk Akabe görüşmesinden sonra Hazrecliler, İslam'ı Yesrib'de yaymaya başlamış ve birçok kişinin Müslüman olmasına katkıda bulunmuştur.
- 621 yılında on Hazrecli ve iki Evsli, Akabe'de Hz. Peygamber'le bir araya gelmiştir.
- Yesribliler; Allah'a (cc) ortak koşmayacaklarına, kötülüklerden uzak duracaklarına ve Hz. Peygamber'e itaat edeceklerine söz vermiştir.
- Bu buluşma, **Birinci Akabe Biatı** olarak adlandırılmıştır.
- Hz. Peygamber, İslam'ı öğretmesi için Musab bin Umeyr'i Yesrib'e göndermiştir.

Yesriblilerin II. Akabe Biatı'nda Hz. Peygamber'e Verdiği Sözler

- Hiçbir şeyi Allah'a (cc) eş koşmamak
- Hırsızlık ve zina yapmamak
- Çocuklarını öldürmemek
- Birbirlerine iftira atmamak
- Resulullah'ın emirlerine uymak

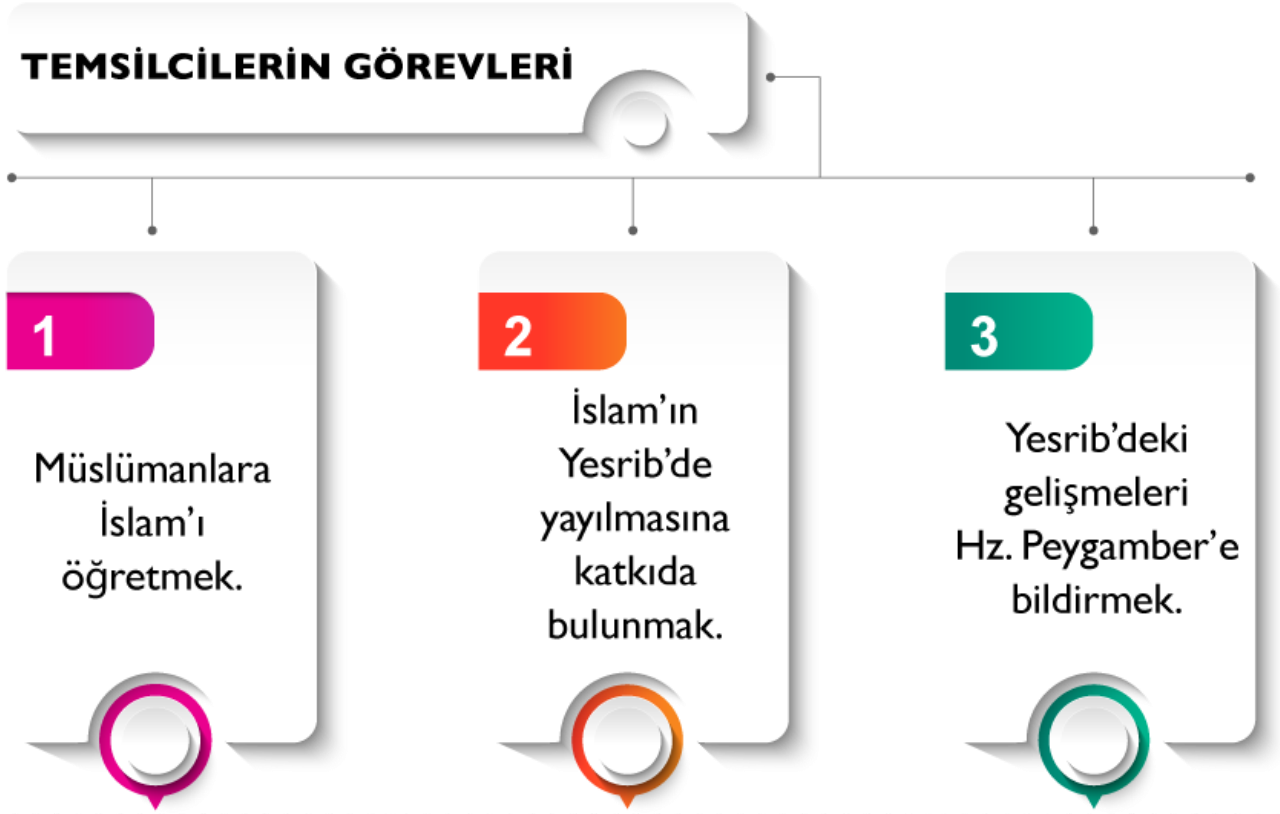
- Birinci Akabe Biatı'ndan bir yıl sonra yetmiş beş Yesribli, Akabe'de Hz. Peygamber'le buluşmuştur.
- Yesribliler, Hz. Peygamber'i şehirlerine davet etmiştir.
- Onu kendi aileleri gibi koruyacaklarına ve İslam'ın emirlerine uyacaklarına söz vermiştir.
- Bu anlaşma **İkinci Akabe Biatı** olarak tarihe geçmiştir.

İkinci Akabe Biatının Önemi: Hicret'in ve Medine'de İslam Devleti'nin kurulmasının önünü açmıştır.

Yesriblilerin II. Akabe Biatı'nda Hz. Peygamber'e Verdiği Sözler

- Yurtlarına hicret ettiği zaman Hz. Peygamber'i korumak
- Mekke'den hicret eden diğer Müslümanları korumak
- Her şartta Hz. Peygamber'e itaat etmek
- Hicret edenlere ekonomik yardımda bulunmak
- İyiliği emredip kötülüğü önlemeye çalışmak
- Söz verdikleri bu konularda kimseden çekinmemek

- İkinci Akabe Biatı'nın ardından Yesribliler arasından on iki temsilci seçilmiştir.
- Esad bin Zürare, bu temsilcilerin başı olarak görevlendirilmiştir.

Yeni Bir Yurt Arayışı: Hicret

- İkinci Akabe Biatı'nın ardından Müslümanlara Yesrib'e hicret etme izni verilmiştir.
- Müşriklerin engellemelerine rağmen Müslümanlar küçük gruplar hâlinde Mekke'den ayrılmıştır.
- Hicret, Müslümanların inançlarını güven içinde yaşayabilecekleri yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur.

"Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenlere gelince, elbette onları dünyada güzel bir şekilde yerleştiririz. Ahiret mükâfatı ise daha büyüktür. Keşke bilselerdi."

(Nahl suresi 41. ayetler)

İLK HİCRET EDENLER

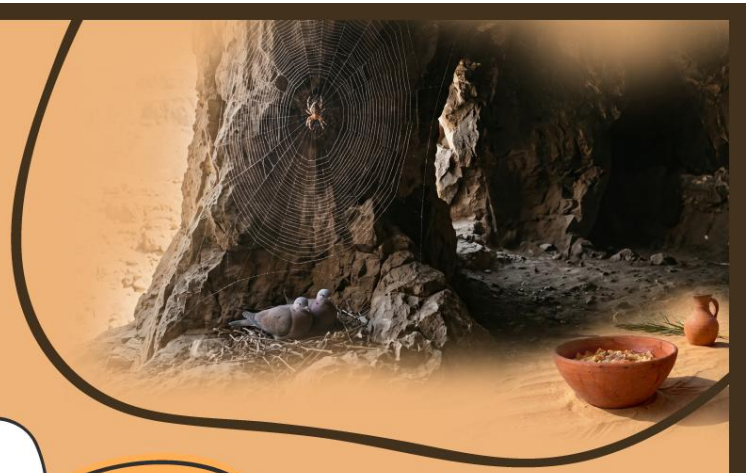
Amir bin Rebia ve eşi Leyla binti Ebu Hasme	İlk hicret edenlerdir.
Hz. Ömer	Kâbe'yi tavaf etmiş ve hicretini gizlemeden Yesrib'e doğru yola çıkmıştır.
Abdullah bin Cahş ve beraber-indekiler	Hz. Ömer'in ardından Mekke'den ayrılmıştır.

Hz. Peygamber'in Hicreti

- Müslümanların çoğu hicret edince müşrikler, Hz. Peygamber'i öldürme kararını Darünnedve'de almıştır.

Hz. Peygamber'le Hz. Ebu Bekir (ra), Sevr Mağarası'nda üç gün kalmıştır.

Esma binti Ebu Bekir, mağaraya yiyecek getirmiştir.

Abdullah bin Ebu Bekir, Mekke'deki gelişmeleri onlara ulaştırmıştır.

Amir bin Füheyre, koyunları mağara çevresinde dolaştırarak izlerin kaybolmasına yardımcı olmuştur.

- Müşrikler, Hz. Peygamber'le Hz. Ebu Bekir'in (ra) bulunduğu mağaranın yakınına kadar gelmiştir.
- Hz. Ebu Bekir, Hz. Peygamber'in zarar görmesinden endişe etmiştir.
- Hz. Peygamber;

  "Üzülme, şüphesiz Allah bizimle beraberdir..." diyerek onu teselli etmiştir.

  (Tevbe suresi 40. ayet)

- Allah'ın (cc) yardımıyla müşrikler onları bulamadan geri dönmüştür.

Hz. Peygamber'in Hicret Yolculuğu

1.3. İSLAM DEVLETİ'NİN MERKEZİ

Mescid-i Nebevi'nin İnşası ve İşlevleri

- Hz. Peygamber, devesi Kasva'nın çöktüğü arsayı satın alarak burada Mescid-i Nebevi'yi inşa ettirmiştir.
- Mescidin yapımında sahabilerle birlikte çalışmıştır.
- İnşaat süresince Ebu Eyyüb Ensari'nin evinde misafir kalmıştır.
- Mescid-i Nebevi; ibadet, eğitim, yönetim ve toplumsal dayanışmanın merkezi olmuştur.

- Mescid-i Nebevi'nin yanında eğitim ve barınma amacıyla Suffe adı verilen bir bölüm oluşturulmuştur.
- Burada kalan ve eğitim gören Müslümanlara Ashabısuffe denmiştir.
- Hz. Peygamber, onların eğitimiyle ilgilenmiş ve bazı sahabileri öğretmen olarak görevlendirmiştir.
- Suffe, Medine'ye gelen misafirlerin ağırlandığı bir yer olarak da kullanılmıştır.

İbadet ve Yönetim

- İbadet ve eğitim faaliyetleri yürütülmüştür.
- Devlet yönetimi ve adaletle ilgili görüşmeler yapılmıştır.
- Toplumsal sorunlar burada ele alınmıştır.

Elçi ve Heyetlerin Kabulü

- Elçiler burada kabul edilmiştir.
- Farklı bölgelerden gelen heyetler burada ağırlanmıştır.

Barınma ve Yardımlaşma

- İhtiyaç sahiplerinin barınmasına imkân sağlanmıştır.
- Yardımlaşma faaliyetleri yürütülmüştür.
- Hasta ve yaralıların bakımı burada yapılmıştır.

Muahat

Muhacirlerle ensar arasında kurulan kardeşlik bağıdır.

- Hz. Peygamber, bu uygulamayla dayanışma ve yardımlaşmayı güçlendirmiştir.
- Ensar, sahip olduğu imkânları muhacirlerle paylaşmıştır.
- Muahat sayesinde muhacirler yeni bir hayat kurmuş, Müslümanlar sosyal ve ekonomik bakımdan güçlenmiştir.

Medine Vesikası ve Medine Pazarı'nın Kurulması

- Hz. Peygamber'in öncülüğünde Müslümanlar, Yahudiler ve diğer grupların katılımıyla Medine Vesikası hazırlanmıştır.
- Vesika, şehirde güvenlik, adalet ve birlikte yaşama esaslarını düzenlemiştir.
- Ekonomik bağımsızlığı güçlendirmek amacıyla Medine Pazarı kurulmuştur.
- Pazarda adil ticaret esas alınmış, tekelcilik ve haksız kazanç önlenmeye çalışılmıştır.

Ezanın Okunmaya Başlanması ve Kıblenin Değişmesi

- Müslümanlar, namaz vakitlerini bildirmek için uygun bir yöntem aramıştır.
- Müslümanlar, Abdullah bin Zeyd'in rüyasında gördüğü ezan sözlerini benimsemiştir.
- Hz. Peygamber'in isteğiyle ilk ezanı Bilal Habeşi okumuştur.

- Hz. Peygamber ve Müslümanlar, Hicret'ten sonra yaklaşık iki yıl Mescid-i Aksa'ya yönelerek namaz kılmıştır.
- Daha sonra Kâbe'nin kıble olduğunu bildiren ayet indirilmiştir:

"Biz senin, yüzünü göğe doğru çevirdiğini elbette görüyoruz. İşte şimdi kesin olarak seni memnun olacağın kıbleye döndürüyoruz. Artık yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir; nerede olursanız olun yüzünüzü o yöne çevirin. Kuşku yok ki kendilerine kitap verilenler bunun Rablerinden gelmiş bir gerçek olduğunu elbette bilirler. Allah, onların yaptıklarından habersiz değildir."

(Bakara suresi 144. ayet)

Hudeybiye Antlaşması (628)

- Kureyş'in, Müslümanları siyasi bir muhatap olarak kabul etmesini sağlamıştır.
- Müslümanlara yönelik fiilî saldırıların sona ermesini ve barış ortamının oluşmasını sağlamıştır.
- Oluşan barış ortamı, İslam'ın daha geniş çevrelere ulaşmasını kolaylaştırmıştır.
- Medine'nin siyasi gücünün artmasına ve devletleşme sürecine katkıda bulunmuştur.

İslam'a Davet Mektupları

❖ Hz. Peygamber, İslam'ın evrensel mesajını ulaştırmak amacıyla hükümdarlara ve kabile reislerine mektuplar göndermiştir.

- **İslam'ın farklı toplumlara** tanıtılmasını sağlamıştır.
- İslam'a davetin **daha geniş coğrafyalara ulaşmasına** katkıda bulunmuştur.
- Hz. Peygamber ile farklı devlet ve topluluklar arasında **iletişim kurulmasını** sağlamıştır.
- Medine'nin **diplomatik ilişkiler** geliştirmesine katkıda bulunmuştur.
- Medine'nin **siyasi açıdan tanınmasını ve güçlenmesini** desteklemiştir.

Heyetler Yılı

Hz. Peygamber'le görüşmek için Medine'ye gelen heyetlerin çokluğundan dolayı Hicret'in dokuzuncu yılına (M 630) Heyetler Yılı adı verilmiştir.

- Medine'ye gelen heyetler İslam'ı öğrenmek, Müslüman olmak veya Hz. Peygamber'e itaat etmek istemiştir.
- Hz. Peygamber, heyetleri ağırlamış ve onlara İslam'ın esaslarını öğretmiştir.
- Davet sürecinde açıklama, ikna ve gönüllülük esas alınmıştır.

1.4. TOPLUMUN DİĞER KESİMLERİYLE İLİŞKİLER

Yahudilerle İlişkiler

- Hz. Peygamber, Yahudilerle ilişkileri adalet ve karşılıklı sorumluluk esasına göre yürütmüştür.
- Siyasi ve hukuki ilişkiler Medine Vesikası'nın hükümleriyle düzenlenmiştir.

Başta Gelen Yahudi Kabileleri

1. Benî Kurayza
2. Benî Kaynuka
3. Benî Nadir

Medine Vesikası'nda Yahudileri İlgilendiren Maddeler

1. Medine'ye yönelik saldırılarda taraflar şehri ortaklaşa savunacaktır.
2. Medine dokunulmaz ve kutsal bir barış bölgesi kabul edilmiştir.
3. Kureyşli müşriklere ve müttefiklerine hiçbir şekilde yardım ve himaye sağlanmayacaktır.
4. Toplumsal ilişkilerde dürüstlük, adalet ve mazlumu koruma esas alınacaktır.
5. Hz. Muhammed (sav), anlaşmazlıklarda karar verici olarak kabul edilecektir.
6. Suç ve cezalar yalnızca faili ve ailesini bağlar.
7. Her inanç grubu siyasi birliğin parçası sayılmakla birlikte dinî özgürlüğe sahiptir.
8. Yahudiler ve Müslümanlar savaş giderlerini kendileri karşılayacaktır.

HZ. PEYGAMBER'İN YAHUDİLERLE İLİŞKİLERİ

1. Yahudilerle komşuluk ve alışverişi sürdürmüştür.
2. Hastalanan Yahudileri ziyaret ederek onları İslam'a davet etmiştir.
3. Kendisine zarar vermek isteyen bir Yahudi kadını affetmiştir.
4. Yahudilerin sorunlarını dinleyerek onlara adaletle hükmetmiştir.
5. Abdullah bin Selam gibi bazı Yahudilerin İslam'ı kabul etmesinde Peygamberimizin yaklaşım tarzı etkili olmuştur.

Medine'deki Yahudi Kabileleri

KAYNUKAOĞULLARI

- Bedir Zaferi'nden sonra Müslümanlarla ilişkileri gerilmiştir.
- Medine Vesikası'nı ihlal eden gelişmeler üzerine bölgeleri kuşatılmıştır.
- On beş günlük kuşatmanın ardından Medine'den çıkarılmışlardır.

NADİROĞULLARI

- Hz. Peygamber'e suikast girişimiyle Medine Vesikası'nı ihlal etmişlerdir.
- Bölgeleri kuşatılmış ve kısa süre sonra teslim olmuşlardır.
- Savaş malzemeleri dışındaki mallarını alarak Medine'den ayrılmışlardır.

KUREYZAOĞULLARI

- Hendek Savaşı sırasında müşriklerle iş birliği yaparak Medine Vesikası'na aykırı davranmışlardır.
- Bunun üzerine bölgeleri kuşatılmıştır.
- Teslim olmalarının ardından haklarında hüküm verilmiştir.

- Medine'den ayrılan Nadiroğulları'nın bir bölümü Hayber'e yerleşmiştir.
- Hayber, zamanla Müslümanlara karşı yürütülen bazı faaliyetlerin merkezi hâline gelmiştir.
- Hz. Peygamber'in Hayber'e düzenlediği seferin ardından Hayber Yahudileri teslim olmuştur. Bir kısmı bölgeden ayrılmış, bir kısmının ise bölgede kalmasına izin verilmiştir.

Münafıklarla İlişkiler

Münafık: İnanmadığı hâlde kendisini Müslüman gösteren kişidir.

- Bazı münafıklar, savaş zamanlarında Müslümanların birlik ve kararlılığını zayıflatmaya çalışmıştır.
- Yahudiler ve müşriklerle gizli ilişkiler kurarak toplumda karışıklık çıkarmıştır.
- Tebük Seferi'ne katılımı engellemeye çalışmış ve dönüş yolunda Hz. Peygamber'e yönelik bir saldırı girişiminde bulunmuştur.

Hz. Peygamber'in Münafıklara Karşı Tutum ve Davranışları

- Topluma zarar veren faaliyetlere karşı gerekli tedbirleri almıştır.
- Dirar Mescidi'nin kullanılmasına izin vermemiş ve yıktırmıştır.
- Açıkça suç işlemeyen kişilere karşı müsamahalı davranmıştır.
- Toplumsal barışı korumaya özen göstermiştir.
- İnsanların niyetleri hakkında hüküm vermemiştir.

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ